

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZADRUGAMA

Proglašavam Zakon o zadrugama, koji je donio Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske, na sjednici 16. svibnja 1995.

Broj: 01-95-1003/1

Zagreb, 23. svibnja 1995.

Predsjednik Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

O ZADRUGAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Zadruga je dobrovoljno udruženje zadrugara u kojem svaki član sudjeluje neposredno i koje zajedničkim poslovanjem po načelu uzajamne pomoći unapređuje i zaštićuje svoj gospodarski i drugi profesionalni interes, u cilju ostvarenja svoje osobne i zajedničke dobiti zadrugara u skladu sa zakonom i pravilima zadruge.

(2) Zadrugar u smislu ovoga Zakona je fizička osoba koja u cijelosti ili djelomično posluje putem zadruge, tj. ona osoba koja putem zadruge prodaje svoje proizvode, odnosno usluge, nabavlja proizvode ili koristi usluge potrebne za obavljanje svoje djelatnosti ili na drugi način neposredno sudjeluje u ostvarivanju ciljeva radi kojih je zadruga osnovana.

(3) Svojstvo zadrugara stječe se osnivanjem zadruge ili pristupanjem zadruzi.

(4) Svojstvo zadrugara ne može se steći samo na temelju unosa članskog uloga.

Članak 2.

Ako ovim Zakonom nije drukčije propisano na zadruge se primjenjuju propisi kojima se uređuju obvezni odnosi u ortakluku.

Članak 3.

(1) Zadruga je pravna osoba i upisuje se u sudski registar.

(2) Zadruga svojstvo pravne osobe stječe upisom u sudski registar.

Članak 4.

(1) Tvrtka je ime pod kojim zadruga posluje i pod kojim sudjeluje u pravnom prometu.

(2) Tvrtka zadruge mora sadržavati naznaku da se radi o zadruzi.

(3) Odredbe Zakona o trgovačkim društvima koje se odnose na tvrtku, odgovarajuće se primjenjuju na tvrtku zadruge ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 5.

Predmet poslovanja zadruge može biti obavljanje svake djelatnosti koja nije zakonom zabranjena.

Članak 6.

Zadruga uživa posebnu zaštitu države u obavljanju registrirane djelatnosti.

II. OSNIVANJE I UPRAVLJANJE ZADRUGOM

Članak 7.

(1) Zadrugu mogu osnovati najmanje tri poslovno sposobne fizičke osobe.

(2) Novi zadrugari imaju ista prava i obveze kao i osnivači koja se utvrđuju pravilima zadruge.

Članak 8.

(1) Zadrugar ulaže u zadrugu članski ulog. Članski ulozi mogu biti u kunama, stvarima i pravima izraženim u novčanoj protuvrijednosti.

(2) Ako nije drukčije ugovoreno zadrugari moraju unijeti jednake uloge.

Članak 9.

(1) Zadruga se osniva ugovorom o osnivanju zadruge.

(2) Ugovor o osnivanju sadrži:

1. ime i prezime osnivača i njihove jedinstvene matične brojeve građana,
2. tvrtku i sjedište,
3. predmet poslovanja,
4. oblik i visinu uloga te rok uplate novčanih sredstava zadrugara,
5. rok u kome se moraju u zadrugu uložiti članski ulozi,
6. prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti, upravljanja, udjela u dobiti, odnosno udjela u podmiri gubitaka, nastupanja u pravnom prometu, odgovornosti i povrata uloga i drugih sredstava,
7. druge odredbe koje se odnose na osnivanje, poslovanje i prestanak zadruge.

(3) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka sklapa se u obliku javnobilježničke isprave.

Članak 10.

(1) Zaključivanjem ugovora o osnivanju zadruge i unosa članskog uloga saziva se osnivačka skupština zadruge, najkasnije u roku od tri mjeseca.

(2) Osnivačka skupština donosi pravila zadruge, bira upravitelja, imenuje članove nadzornog odbora.

(3) Osnivačka skupština zadruge donosi odluke većinom glasova svojih osnivača ako ugovorom o osnivanju nije drukčije određeno.

Članak 11.

Pravila zadruge sadrže odredbe o:

- tvrtki, sjedištu i predmetu poslovanja zadruge,
- pravima i ovlastima upravitelja,
- zastupanju i predstavljanju zadruge,
- stjecanju prava i obveza u pravnom prometu,

- unutarnjem ustroju zadruga,
- načinu podjele dobiti,
- načinu namire gubitaka,
- sredstvima i fondovima zadruga,
- obliku i visini članskih uloga zadrugara,
- upravljanju zadrugom, tijelima zadruga, pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenih u zadrugi,
- poslovnoj tajni,
- načinu pristupanja i istupanja iz zadruga,
- načinu donošenja odluka na skupštini,
- pravima i obvezama zadrugara u slučaju istupanja iz zadruga,
- prestanku zadruga,
- te o drugim pitanjima od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanja zadruga.

Članak 12.

(1) Prijava za upis u sudski registar podnosi se nakon održavanja osnivačke skupštine na kojoj su donesena pravila zadruga, izabran upravitelj te imenovani članovi nadzornog odbora ako zadruga ima nadzorni odbor.

(2) U sudski registar upisuje se:

- tvrtka, sjedište i predmet poslovanja zadruga,
- ukupni iznos članskih uloga,
- dan sklapanja ugovora o osnivanju,
- imena članova nadzornog odbora, ako ga zadruga ima,
- ime upravitelja,
- ovlasti za zastupanje zadruga,
- odgovornost zadrugara.

III. TIJELA ZADRUGE

Članak 13.

- (1) Zadrugom upravljaju zadrugari.
- (2) U upravljanju zadrugom svaki zadrugar ima jedan glas, ako ugovorom o osnivanju zadruge ili pravilima zadruge nije drukčije uređeno.
- (3) Zadruga vodi imenik zadrugara. Ministar gospodarstva propisat će ustroj i način vođenja imenika zadruge.

Članak 14.

- (1) Tijela zadruge su skupština, nadzorni odbor i upravitelj.
- (2) Pravilima zadruge može se predvidjeti formiranje upravnog odbora.

Članak 15.

- (1) Najviše tijelo u zadruzi je skupština zadruge, koja se sastaje najmanje jedanput na godinu.
- (2) Skupštinu zadruge čine svi zadrugari, odnosno njihovi punomoćnici.
- (3) Skupština zadruge:
 - donosi pravila zadruge,
 - bira i razrješava upravitelja zadruge,
 - odlučuje o raspodjeli, upotrebi te pokriću gubitaka,
 - donosi financijsko izvješće zadruge,
 - bira i razrješuje nadzorni odbor, odnosno druga tijela,
 - donosi odluku o osnivanju i o pristupanju zadružnom savezu,
 - odlučuje o drugim pitanjima predviđenim ugovorom o osnivanju zadruge, pravilima zadruge i zakonom.

Članak 16.

- (1) Nadzorni odbor nadzire poslovanje zadruge te obavlja druge poslove predviđene pravilima zadruge.

(2) Broj članova nadzornog odbora, njegov izbor, mandat i druga pitanja u svezi s njegovim radom i ovlastima, uređuje se pravilima zadruge.

(3) Ako zadruga ima manje od deset zadrugara skupština zadruge može obavljati poslove nadzornog odbora.

Članak 17.

(1) Upravitelj zastupa i predstavlja zadrugu, te obavlja druge poslove utvrđene ugovorom o osnivanju, pravilima zadruge i zakonom.

(2) Mandat upravitelja je četiri godine ako ugovorom o osnivanju i pravilima zadruge nije drukčije određeno.

(3) Upravitelj ne može biti član nadzornog odbora, ali mora biti nazočan sjednicama nadzornog odbora, bez prava odlučivanja.

Članak 18.

Zaposleni u zadrugi ostvaruju svoja prava i obveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

IV. IMOVINA I POSLOVANJE ZADRUGE

Članak 19.

(1) Imovinu zadruge čine članski ulozi zadrugara i imovina stečena poslovanjem zadruge.

(2) Imovina zadruge je zajedničko vlasništvo zadrugara.

(3) Zadrugar ne može bez suglasnosti ostalih zadrugara raspolagati svojim udjelom u zadrugi ni pojedinim stvarima i pravima, a niti može zahtijevati diobu imovine u zajedničkom vlasništvu.

Članak 20.

(1) Dobit pripada zadrugarima sukladno odredbama ugovora o osnivanju i pravilima zadruge.

(2) Skupština zadruge može odlučiti da dobit ili dio dobiti uporabi za razvoj zadruge.

Članak 21.

Zadruga posluje u svoje ime i za svoj račun; u ime i za račun zadrugara; a može poslovati u svoje ime i za račun zadrugara, u skladu sa ugovorom o osnivanju i pravilima zadruge.

Članak 22.

- (1) Zadruga u pravnom prometu odgovara za svoje obveze svom svojom imovinom.
- (2) Za obveze koje se ne mogu namiriti iz sredstava zadruge odgovaraju zadrugari, u skladu sa zakonom i pravilima zadruge.
- (3) Pravilima zadruge utvrđuje se rok u kojem zadrugar koji je istupio iz zadruge jamči za obveze nastale za vrijeme njegovog članstva.

V. PRESTANAK ZADRUGE

Članak 23.

- (1) Zadruga prestaje:
 1. ako se broj zadrugara smanji ispod broja propisanog odredbom članka 7. stavka 1. ovoga Zakona,
 2. kada skupština zadruge dvotrećinskom većinom svih glasova zadrugara odluči da zadruga prestaje, da se spoji sa drugom zadrugom ili da se pripoji drugoj zadruzi odnosno da se podijeli na više zadruga,
 3. ako se pravomoćnom odlukom suda utvrdi ništavost upisa u sudski registar,
 4. u slučaju stečaja,
 5. u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, ugovorom o osnivanju zadruge, odnosno pravilima zadruge.
- (2) Ako se zadruga spoji s drugom zadrugom, pripoji drugoj zadruzi ili se podijeli na više zadruga imovina i obveze zadruge prenose se na njene pravne sljednice.
- (3) Nad zadrugom koja prestaje u slučajevima predviđenim točkama 1., 3. i 5. stavka 1. ovoga članka, provodi se postupak likvidacije primjenom propisa o likvidaciji javnog trgovačkog društva.

VI. ZADRUŽNI SAVEZI

Članak 24.

- (1) Dvije ili više zadruga mogu osnivati zadružni savez.
- (2) Zadružni savez je pravna osoba i upisuje se u sudski registar.
- (3) Ugovorom se određuje naziv, sjedište, djelatnost i ustroj zadružnog saveza.

Članak 25.

(1) Zadružni savezi pružaju stručnu i drugu pomoć pri promicanju poslovanja postojećih zadruga, osnivanju novih zadruga te surađuju s nadležnim tijelima kod donošenja propisa i mjera od interesa za zadruge.

(2) Članice u okviru zadružnih saveza usklađuju i ostvaruju gospodarske, poslovne i druge interese i funkcije, programe proizvodnje, pitanja važna za robnu razmjenu s inozemstvom i druga pitanja predviđena statutom zadružnih saveza.

(3) Zadruge mogu ovlastiti zadružne saveze da za njihove potrebe obavljaju pojedine poslove privremeno, povremeno ili trajno.

Članak 26.

(1) Zadružnim savezom upravljaju članice na način utvrđen ugovorom o osnivanju i statutom saveza.

(2) Ugovorom o osnivanju i statutom zadružnog saveza utvrđuje se način osiguranja sredstava za rad zadružnog saveza i njihov utrošak.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zadruga ako ne vodi imenik zadrugara (članak 13. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u zadruzi novčanom kaznom od 1.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 1.000,00 kuna od 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zadruga i odgovorna osoba ako se izvrši usklađivanje s odredbama ovoga Zakona (članak 31. stavak 1.).

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Imovina koju su zadruge dobile na korištenje od bivših društveno-političkih zajednica, a koje su tom imovinom raspolagale na temelju zakonskih propisa navedenih u članku 1. Zakona o zabrani prijenosa prava raspolaganja i korištenja određenih nekretnina u društvenom vlasništvu na druge korisnike odnosno u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba ("Narodne novine", br. 53/90, 61/91, 25/93. i 70/93.) ostaju tim zadrugama na korištenje do donošenja zakona o vraćanju ili plaćanju naknade za oduzetu imovinu.

Članak 29.

(1) Imovina zadruga koja je nezakonitim radnjama bez naknade prenijeta drugim pravnim osobama, ta pravna osoba vratit će tu imovinu zadrugama, odnosno njihovim pravnim sljednicima na temelju dokumentiranog zahtjeva.

(2) Zahtjev se podnosi mjesno nadležnom trgovačkom sudu.

(3) Postupak se provodi po pravilima izvanparničnog postupka.

(4) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti i općina na čijem se području nalazi bivša zadružna imovina i tu imovinu prenijeti novoosnovanoj zadruzi na tom području.

Članak 30.

(1) Postojeće zadruge dužne su uskladiti svoje opće akte odredbama ovoga Zakona i na temelju izmijenjenih akata izabrati, odnosno imenovati tijela zadruge i podnijeti prijavu za upis u sudski registar najkasnije do 31. prosinca 1995. godine.

(2) Postupak usklađivanja provodi se na način predviđen člancima 9. i 10. ovoga Zakona.

(3) U postupku usklađivanja iz stavka 1. ovoga članka postojeći zadrugari upisani u sudski registar ili imenik zadrugara dužni su omogućiti stjecanje svojstva zadrugara pod istim uvjetima i onim zadrugarima kojima je prestalo članstvo u zadruzi, odnosno njihovim nasljednicima.

(4) Postojećim zadrugama zabranjuje se prodaja nepokretne imovine dok se ne izvrši usklađivanje s odredbama ovoga Zakona i ne ponese prijava za upis u sudski registar.

(5) Zadrugari, u pravilu, imaju jednaku vrijednost udjela u ukupnoj imovini zadruge.

(6) Nakon završenog postupka usklađivanja, zadruga podnosi Ministarstvu privatizacije i upravljanja imovinom izvješće koje sadržava popis i procjenu vrijednosti imovine zadruge, osnove stjecanja imovine, podatke o broju i visini uloga zadrugara.

Članak 31.

(1) Prestankom zadruge koja je postojala na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, imovina zadruge nakon podmirenja obveza prema vjerovnicima i povrata uloga zadrugarima dodjeljuje se općini na čijem području je zadruga.

(2) Općina je dužna imovinu iz stavka 1. ovoga članka dodijeliti novoosnovanoj zadruzi iste djelatnosti na tom području.

Članak 32.

Ovaj Zakon ne odnosi se na štedno-kreditne zadruge i stambene zadruge.

Članak 33.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zadrugama ("Narodne novine", br. 53/91.), odredbe članka 91. do 117. Zakona o osobnom radu u zanatstvu i o zanatskim zadrugama ("Narodne novine", br. 34/19. i 49/81.) i Uredba o zabrani raspolaganja zadružnom imovinom ("Narodne novine", br. 25/95.).

Članak 34.

Propis iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona ministar gospodarstva donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 35.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 326-02/94-01/02

Zagreb, 16. svibnja 1995.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Zastupničkog doma Sabora

dr. Nedjeljko Mihanović, v. r